

Budapestre vonatkozó ujságcikkek				Osztályozás
Szerző: O. K.				491.45
Cím: Budapest, új magyar dokumentum-film				
Forrás: Új Lapja				Hely:
				Idő: "1953"
				Személy:
				Helyszám:
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)	

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapest nyomda, Gerlőczy-u. 2. — 14806/51

BUDAPEST

Új magyar dokumentum-film

— Miről is szól ez a film? — hallom a hátam mögött a mozi előcsarnokában a kérdést.

A kérdező iparitanuló-ruhás kislány, tizennyolc éves lehet. A választ egy fiú adja, nem sokkal idősebb:

— Budapestet mutatják...

— Ajjaj, ehhez kár volt jegyet vened, inkább kimegy az ember az utcára és körülnéz.

De hirtelen a fiú keseredő arcára pillant a kislány és nyersségét megbánva, így szól:

— Na, nem baj, ha már itt vagyunk, gyerünk be... — és belekarol a fiúba.

Sajnálom, hogy szem elől vesztem őket a tónalásban, de amikor leülök, újra megpillantom őket az előző sorban, kicsit jobbra.

Kezdődik a film.

Az első percek képei oly megdöbbentően szépek, hogy meg is feledkezem ismeretlen fiatal ismerőseimről.

Hajók a Dunán a hajnali derengésben, a szűrkeségből csipkésen kiemelkedő Dunapart, a házak, a külvárosok gyárkéményeinek csupaszságában is pompás erdeje... Budapest ébred. Kitűnő ötlet, hogy az élet, a munka ritmusát először a Szabad Nép ha-

talmas rotációsgépének zakatolásában halljuk, s ezer-, tízezerszámra látjuk kifutni a gépből a párt lapjának példányait. A párt szavával ébred Budapest. Villamosok, autóbuszok gördülnek ki a remizekből, garázsokból, robot Csepelre a gyorsvasút, s egy meghatóan kedves képen népviseletes parasztok szállnak ki repülőgépből Ferihegyen.

Munkájuk közben látjuk Csepelen a hétköznapi hőseit, művészi képeken a Martin és a hengerde tüzes és acélos világát. Modern, kényelmes munkásházak, új lakóházak sora előtt vonul el a felvevő-

gép (a film alkotói helyesen tették, hogy megjegyzik: építészeti szempontból szebbek is lehetnének ezek a házak) s felelevenedik a mult szörnyű emléke is, a rég lakatlan nyomortanyák.

A mult. A film nagy érdeme, hogy — amikor bemutatja a mi Budapestünk minden szépségét, a gyáraktól a Nemzeti Színházig, az újjáépült és új hídaktól az óvodák apró lakóiig — régi, eredeti felvételekkel képet ad Horthyék Budapestjéről is. Az Arizóna táncosnőinek kihívó pórsége és a lerongyolódott munkások meztelensége megdöbbentő élességgel fejezi ki ezt az örökre elmúlt kort... Látjuk a díszmagyaros parlamentet és Horthyt, amint vitézzé üti a munkások vérében gázoló »hősöket«.

S lám, éppen a multat ábrázoló képek ragadják meg először azt a fiatal iparitanuló kislányt. Izgatottan fordul szomszédjához, s a maga egyszerű módján ennyit mond: »Nézd, milyen rondák...« Persze, hiszen nagyon fiatal még, s csak így, filmekből, könyvekből ismeri meg a multat. Most már jobban figyelek rájuk, s látom, hogyan válnak szinte aktív részvevőivé az előadásnak. »Nézd, itt voltunk a nyáron« — súgja a fiú a kislánynak, amikor feltűnik a Palatinus-strand. »Ott ültünk az emeleten«, szól a kislány, amikor a Nemzeti Színház nézőterén pásztáz végig a felvevőgép. »Amikor a Bánk bánt láttuk«...

A film véget ért s kíváncsian kutatom a kifelé tóduló emberek tekintetét. Az arcokon még a képek visszfénye csillog: valami nagy büszkeség, hogy mindaz a szép, amit most filmkockákon láttunk, a szó legszorosabb értelmében a miénk, a mi tulajdonunk és a mi munkánk gyümölcse.

A fiatal pár előttem igyekszik kifelé. »Na, tetszett?«, kérdezi foghegyről, de diadallal a fiú. »Nagyon« feleli a kislány, de hogy a fiú győzelme ne legyen teljes, nem karol bele, csak úgy egymagában siet kifelé a nyüzsgő, esti utcára.

Képek a »Budapest« című színes dokumentum-filmből. A film írói Koroda Miklós és Lestyán Sándor, rendezője Kollonits Ilona, az operatőr Hildebrand István